

Høringsnotat

Forslag til forskrift om opphevelse av forskrift om avgift til fremme av fellestiltak for skogbruket mv.

Høringsfrist 18. desember 2020

1. Innledning

Landbruks- og matdepartementet foreslår i dette høringsnotatet forskrift om opphevelse av forskrift om avgift til fremme av fellestiltak for skogbruket mv. Forskriften skal erstatte dagens forskrift av 10. april 2000 nr. 351 om avgift til fremme av fellestiltak for skogbruket, og det tas sikte på at forskriften skal tre i kraft den 1. januar 2021.

Forslaget til ny forskrift innebærer at avgiftsinnkrevingen opphører. Andre bestemmelser om bruk av fondet videreføres. Dette er første trinn i en planlagt avvikling av fondet.

Innkrevingen av avgift skal i tråd med planer Norges skogeierforbund og NORSKOG erstattes av en tilsvarende privat avgiftsplikt via PEFC-skogstandarden fra den 1. januar 2021.

2. Bakgrunn

Forslaget om å avvikle Skogtiltaksfondet er en oppfølging av Meld. St. 6 (2016-2017) Verdier i vekst – Konkurransedyktig skog- og trenæring punkt 6.2.3:

Fondsordningen Skogtiltaksfondet representerer et kollektivt og verdifullt bidrag fra skog- og trenæringen til FoU-prosjekter i hele verdikjeden. Rapporten fra SKOG22-prosessen viser til at det er en ulempe at fondsmidlene ikke regnes som næringsfinansiering av FoU-prosjekter der slik egenfinansiering kreves for å utløse offentlig støtte. SKOG22 foreslo i sin rapport at den lovpålagte FoU-avgiften avvikles og erstattes med en ordning som skogbruket selv etablerer. Skognæringen har bedt om tid til å utrede hvordan de kan utforme en slik ordning privat. Departementet vurderer å oppheve forskriften forutsatt at næringen finner fram til en privat løsning for inndrivning av forskningsmidler.

Skogtiltaksfondet ble innført i 1956 som et tiltak for å kreve inn midler til fellestiltak for å fremme skogbruket. Siden avgiften kreves inn med hjemmel i lov, regnes midlene i forbindelse med finansiering av forskning, som offentlige. De kan følgelig ikke nyttes som brukerfinansiering av forsknings- og utviklingsprosjekter.

Skognæringen planlegger å innføre en tilsvarende avgiftsinnkreving med virkning fra den 1. januar 2021. Innkrevingen skal skje via skogstandarden PEFC kravspunkt 1, og avgiften skal gå til en privat stiftelse som skal drives av næringen selv. Formålet er at avgiftsplikten etter PEFC-skogstandarden skal erstatte Skogfondtiltaksfondet.

Departementet mener at innsamling av midler til fellestiltak og forskning i skogbruket kan skje i regi av organisasjonene i næringen. Det er derfor ønskelig å oppheve innkrevingen av avgift som skjer til Skogtiltaksfondet. Fondets innestående midler skal fortsatt kunne brukes til å finansiere forsknings- og utviklingsprosjekter.

3. Gjeldende rett

Gjeldende bestemmelser om avgiftsinnkreving er gitt i [forskrift av 10. april 2000 nr. 351 om avgift til fremme av fellestiltak for skogbruket](#). Forskriften er hjemlet i lov av 9. november 1956 nr.4 om avgift på skogvirke til fremme av fellestiltak for skogbruket § 3. Loven ble opphevet ved lov 27 mai 2005 nr. 31 (skogbrukslova). Det er fastsatt i skogbrukslova § 25 at forskrifter gitt bl.a. etter loven fra 1956 gjelder til departementet fastsetter ny forskrift med hjemmel i gjeldende skogbrukslov.

Gjeldende forskrift omhandler i hovedsak selve avgiftsinnkrevingen, herunder hvem som plikter å betale avgiften, når, til hvem og hvordan avgiften skal betales. I tillegg har forskriften bestemmelser om hvordan de innkomne midlene skal brukes, kontroll av innkrevingen og den fastsetter at de avgiftspliktige har klagerett etter forvaltningslovens regler.

4. Departementets vurderinger og forslag

I Meld. St. 6 (2016-2017) Verdier i vekst – Konkurransedyktig skog- og trenæring har departementet lagt til grunn at forskriften kan oppheves når næringen har funnet fram til en privat ordning for inndrivning av avgiften. Departementet mener at næringen nå har kommet fram til en egnet ordning for å innkreve avgift, og den nye ordningen ivaretar også næringens behov for at de innkrevde midlene kan brukes som brukerfinansiering i forskningsprosjekter. På grunn av den planlagte innføringen av avgiftsplikt via PEFC skogstandarden kravspunkt 1 fra årsskiftet foreslår departementet derfor å avvikle bestemmelsene om avgiftsplikt i forskriften fra 2000.

Landbruks- og matdepartementet foreslår i den forbindelse at det fastsettes en ny forskrift gitt med hjemmel i gjeldende skogbrukslov § 17. Departementet foreslår videre at gjeldende forskrift oppheves. Etter forslaget til ny forskrift § 4 skal den tre i kraft 1. januar 2021. Forslaget om å oppheve avgiftsinnkrevingen går fram ved at ny forskrift § 4 annet ledd opphever gjeldende forskrift gitt med hjemmel i loven fra 1956.

Forskriften skal ha som formål å legge til rette for en styrt avvikling av Skogtiltaksfondet. Skogtiltaksfondets midler skal i avviklingsperioden fortsatt brukes til forskning og utvikling i skogbruket. Formålet med bruken av midlene går i dag fram av fondets vedtekter og av forskriften § 1. Departementet mener at det fortsatt bør gå uttrykkelig fram av forskrift hva midlene kan brukes til. Se forslag til ny forskrift § 1 som viderefører formålsbestemmelsen i gjeldende forskrift på dette punktet.

Skogtiltaksfondet fordeler i henhold til gjeldende forskrift de aktuelle midlene. Dette er en ordning som har fungert siden fondet ble opprettet i 1956, og den er kjent for næringen. Departementet foreslår at forskriften uttrykkelig fastsetter at denne ordningen fortsatt skal gjelde, se forslag til ny forskrift § 2 første ledd.

Gjeldende forskrift basert på loven fra 1956 inneholder enkelte regler om forholdet mellom Skogtiltaksfondets styre og Landbruks- og matdepartementet. Skogtiltaksfondets styre skal sørge for at det føres et oppdatert regnskap, som departementet kan kontrollere. Styret skal årlig avgi en innberetning til departementet som gir oversikt over administrasjonskostnadene

i fondet. Departementet kan videre pålegge styret å endre rutiner eller utføre nødvendige tiltak hvis innkrevingen ikke er tilfredsstillende. Landbruks- og matdepartementet legger til grunn at de aktuelle bestemmelsene bør føres videre i ny forskrift, se forslaget § 2 annet ledd.

Gjeldende forskrift inneholder en rekke regler om innbetaling og kontroll av avgift. Skogsvirke omsatt fram til 31. desember 2020 er avgiftspliktig. Avgiften innbetales etterskuddsvis, og det er derfor behov for noen overgangsbestemmelser knyttet til innkrevingen for denne perioden. Forslagene i § 3 (overgangsbestemmelser) kan sammenfattes som følger:

- Gjeldende forskrift inneholder regler om frist for innbetaling av avgift. Avgiften som har påløpt i perioden 15. august til 31. desember 2020 skal etter gjeldene forskrift innbetales 15. februar 2021. Departementet foreslår at innbetalingsdatoen 15. februar 2021 opprettholdes i ny forskrift. Se forslag til forskrift § 3 første ledd.
- Gjeldende forskrift inneholder regler om bl.a. hvordan avgiften beregnes. Departementet foreslår at ny forskrift § 3 første ledd følger reglene i forskriften som nå oppheves.
- Videre foreslår departementet i forslag til forskrift § 3 annet ledd første punktum at alle kostnader i forbindelse med den sentrale innkrevingen av avgiften, innhenting av opplysninger og kontroll med avgiftsordningen på samme måte som etter gjeldende forskrift, dekkes av Skogtiltaksfondet.
- Departementet foreslår videre i § 3 at fylkesmannen på samme måte som i dag skal foreta kontroll av avgiftsgrunnlaget i forbindelse med kontrollen av måleopplysningene i VSOP og trukket skogavgift. Den avgiftspliktige skal få varsel om påløpt avgift i forbindelse med kontrolloppgaven fra VSOP over innmeldt skogavgift, og plikter uten opphold å melde fra til fylkesmannen landbruksavdeling om eventuelle feil.
- Departementet skal som før ha hjemmel for å føre kontroll med at avgiften blir innkrevd på en rasjonell og effektiv måte.

Vedtak som treffes av Skogtiltaksfondets styre overfor den enkelte kjøper i tilknytning til innkreving av avgift, kan som før påklages til Landbruks- og matdepartementet etter bestemmelsene om klage i forvaltningsloven.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer at det ikke lenger vil bli lovpålagt avgift for å bidra til forskning og utvikling i skogbruket. Det vil ikke medføre endringer i bruken av Skogtiltaksfondets midler. Etter hvert som fondets midler deles ut til det avgiften er krevet inn for, vil fondets beholdning reduseres. Fondet vil dermed gradvis fases ut i tråd med formålet med de innkrevede midlene. For øvrig anses forslaget ikke å ha nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

6. Forslag til ny forskrift

Forskrift om opphevelse av forskrift om avgift til fremme av fellestiltak for skogbruket mv.

Fastsatt av Landbruks- og matdepartementet med hjemmel i lov 27. mai 2005 nr. 4 § 17 og 25, jf. kronprinsreg.res. 27. mai 2005 nr. 488

§ 1. (Formål)

Denne forskrift har til formål å legge til rette for en styrt avvikling av Skogtiltaksfondet. Skogtiltaksfondets midler skal i avviklingsperioden brukes i samsvar med vedtektene for Skogtiltaksfondet. Hovedformålet med bruken av midlene er tiltak innen forskning og utvikling. Fondets midler skal også dekke administrasjonskostnadene forbundet med bruk av midlene.

§ 2. (Skogtiltaksfondets oppgave)

Skogtiltaksfondet tildeler midler til tiltak som nevnt i § 1.

Skogtiltaksfondets styre skal sørge for at det føres et oppdatert regnskap, som departementet når som helst kan be om å få kontrollere. Innen 1. juni hvert år skal Skogtiltaksfondets styre avgi en innberetning til Landbruks- og matdepartementet som gir en oversikt over de administrative kostnader det enkelte år.

§ 3. (Overgangsbestemmelse)

Påløpt avgift for skogsvirke som er omsatt i perioden 15. august 2020 til 1. januar 2021 forfaller til betaling 15. februar 2021, og følger ellers reglene i forskriften som oppheves i § 4 annet ledd.

Alle kostnader i forbindelse med den sentrale innkrevingen av avgiften, innhenting av opplysninger og kontroll med avgiftsordningen skal dekkes av Skogtiltaksfondet.

Fylkesmannen skal foreta kontroll av avgiftsgrunnlaget i forbindelse med kontrollen av måleopplysningene i VSOP og trukket skogavgift. Den avgiftspliktige får varsel om påløpt avgift i forbindelse med kontrolloppgaven fra VSOP over innmeldt skogavgift, og plikter da uten opphold å melde fra til fylkesmannens landbruksavdeling om eventuelle feil.

Landbruks- og matdepartementet fører kontroll med at avgiften blir innkrevd på en rasjonell og effektiv måte.

Vedtak som treffes av Skogtiltaksfondets styre overfor den enkelte kjøper i tilknytning til innkreving av avgift kan påklages til Landbruks- og matdepartementet etter bestemmelsene om klage i forvaltningsloven.

§ 4. (Ikrafttredelse)

Forskriften trer i kraft 1. januar 2021.

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 10. april 2000 nr. 351 om avgift til fremme av fellestiltak for skogbruket.